

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ**

FRONTEX: Η αναβάθμιση του «αφανή» Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

Γεώργιος Κουκάκης

Απόφοιτος της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Master of Arts) στη
«Διακυβέρνηση, Ανάπτυξη και Ασφάλεια στη Μεσόγειο»
του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Χαλκίδα

Φεβρουάριος 2022

Εισαγωγή

Κάθε φορά που εκδηλώνεται μία κρίση -τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό ή διεθνές επίπεδο- συνοδεύεται από την επιτακτική ανάγκη ανάληψης δράσης. Την απαίτηση αυτή, ανάλογα φυσικά με το μέγεθος της κρίσης και τις υφιστάμενες υπάρχουσες δομές, έρχονται να καλύψουν άλλοτε οι κρατικοί φορείς/οργανισμοί και άλλοτε οι αντίστοιχοι περιφερειακοί ή διεθνείς. Το ίδιο συνέβη και με τη **μεταναστευτική ή προσφυγική κρίση**¹ του 2015-2016, η οποία αν και είχε ως αφετηρία τη χώρα μας, εξαπλώθηκε γρήγορα και στην υπόλοιπη Ευρώπη². Το γεγονός αυτό οδήγησε την Ευρωπαϊκή Ένωση να λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπισή της, ένα από τα οποία ήταν και η σταδιακή ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής³.

Ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής** -γνωστός με τα αρχικά FRONTEX από τον γαλλικό όρο «Frontières extérieures»- αν και τη σημερινή του μορφή την οφείλει στην προαναφερθείσα προσφυγική ή μεταναστευτική κρίση, προϋπήρχε αυτής. Για την ακρίβεια ιδρύθηκε στις **26 Οκτωβρίου 2004** σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) **2007/2004**⁴ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η αρχική του ονομασία ήταν **Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Τη σημερινή του ονομασία την πήρε στις **14 Σεπτεμβρίου 2016** σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) **2016/1624**⁵ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λίγα λόγια για τον FRONTEX

Η έδρα του Οργανισμού βρίσκεται στην **Πολωνία** -στην πόλη της Βαρσοβίας- και σύμφωνα με τον σημερινό Εκτελεστικό του Διευθυντή, **Fabrice Leggeri**, οι τρεις στρατηγικοί στόχοι του είναι «*η μείωση της πρωτότητας των εξωτερικών συνόρων βάσει συνολικής επίγνωσης της κατάστασης, η εγγύηση της ασφάλειας, της προστασίας και της εύρυθμης λειτουργίας των*

---

¹ Βλ. Παράρτημα Α.

² Βλ. <https://www.europarl.europa.eu/news/el/headlines/society/20170629STO78631/i-metanasteutiki-krisi-stin-europi>.

³ Βλ. Παράρτημα Β.

⁴ Βλ. Παράρτημα Γ.

⁵ Βλ. Παράρτημα Δ.

συνόρων της ΕΕ και ο σχεδιασμός και διατήρηση των ικανοτήτων της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής⁶. Αποστολή⁷ του Οργανισμού είναι η εξασφάλιση ασφαλών και εύρυθμων εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με τις αξίες του **επαγγελματισμού**, του **σεβασμού**, της **συνεργασίας**, της **αξιοπιστίας** και της **εξυπηρέτησης** των συμφερόντων των Ευρωπαίων πολιτών, ώστε να επιτευχθεί το όραμα του Οργανισμού το οποίο δεν είναι άλλο από τη διαφύλαξη του ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Ο FRONTEX λογοδοτεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τα οποία είναι και τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα θέματα που σχετίζονται με τον προϋπολογισμό του. Για το λόγο αυτό ο εκάστοτε Εκτελεστικός Διευθυντής συμμετέχει στις ακροάσεις του πρώτου Οργάνου αλλά και στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου των αρμόδιων⁸ Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποτελείται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δύο εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Κομισιόν), ενώ τα πρακτικά⁹ και οι αποφάσεις¹⁰ του δημοσιοποιούνται για λόγους διαφάνειας. Η χρηματοδότηση του FRONTEX προέρχεται από συγκεκριμένα κονδύλια του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και από τις συνεισφορές των συνδεδεμένων¹¹ χωρών Σένγκεν, ενώ οι υπάλληλοί του αριθμούν περισσότερα από **1.500 στελέχη** με επιδίωξη να έχουν φτάσουν τα **10.000** μέχρι το **2027** (3.000 μόνιμοι και 7.000 απεσπασμένοι).

Στις βασικές αρμοδιότητες¹² του Οργανισμού συγκαταλέγονται η **επιτόπια ανάπτυξη αποστολών** με επίγεια, θαλάσσια και εναέρια μέσα στα εξωτερικά χερσαία και θαλάσσια σύνορα των κρατών-μελών του, η **ανάλυση των κινδύνων** για την ασφάλεια, η **παρακολούθηση της κατάστασης** των εξωτερικών συνόρων, η **αξιολόγηση της τρωτότητας** με τη διενέργεια ετήσιων αξιολογήσεων των κρατών-μελών ως προς την ικανότητα και ετοιμότητα επέμβασής τους, η **συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών** επιβολής νόμου, των τελωνείων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η **κοινοποίηση πληροφοριών**

---

⁶ Βλ. FRONTEX. Εισαγωγή, στο <https://frontex.europa.eu/el/skhetika-me-emas/eisagoge/>.

⁷ Βλ. FRONTEX. Όραμα, αποστολή και αξίες, στο <https://frontex.europa.eu/el/skhetika-me-emas/orama-apostole-kai-axies/>.

⁸ Αρμόδιοι Υπουργοί είναι οι Υπουργοί για τις εσωτερικές υποθέσεις και τη μετανάστευση.

⁹ Βλ. <https://frontex.europa.eu/about-frontex/key-documents/?category=management-board-minutes>.

¹⁰ Βλ. <https://frontex.europa.eu/about-frontex/key-documents/?category=management-board-decisions>.

¹¹ Η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Νορβηγία και η Ελβετία.

¹² Βλ. FRONTEX. Βασικές αρμοδιότητες, στο <https://frontex.europa.eu/el/auto-pou-kanoume/basikes-armodiotetes/>.

σχετικά με εγκληματικές δραστηριότητες, η **διεξαγωγή επιχειρήσεων επιστροφής** ατόμων στις χώρες προέλευσης, η **συνεργασία με τρίτες χώρες**¹³, η ταχεία **αποστολή δυνάμεων** σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης¹⁴, η **έρευνα** και η **καινοτομία** για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών που θα συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη εκτέλεση της αποστολής του και τέλος η **κατάρτιση του προσωπικού** της μέσα από κοινά πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

Το επιχειρησιακό έργο του FRONTEX

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής δεν άλλαξε -όπως προαναφέραμε- μόνο την ονομασία του το 2016. Απέκτησε επίσης ένα πιο διευρυμένο ρόλο, ο οποίος μέχρι και σήμερα περιλαμβάνει¹⁵ όχι μόνο τον έλεγχο της μετανάστευσης¹⁶, αλλά και τη γενικότερη διαχείριση των συνόρων (χερσαίων και θαλάσσιων) αλλά και την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος. Για την ακρίβεια, **ο FRONTEX είναι ο μοναδικός οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ενιαία στολή και μόνιμο προσωπικό**¹⁷, με τη διαφορά ότι τον επιχειρησιακό έλεγχο και τη διοίκηση¹⁸ του οποίου (προσωπικού) έχει η «φιλοξενούσα» χώρα. Τα στελέχη του FRONTEX περιλαμβάνουν δύο γενικές κατηγορίες¹⁹ Αξιωματικών, όσους **υπάγονται απευθείας** στον Οργανισμό (Μόνιμη Δύναμη ή Μόνιμο Σώμα) και όσους «ανήκουν» στις αντίστοιχες Υπηρεσίες ή τα Σώματα Ασφαλείας των κρατών-μελών και έχουν **αποσπαστεί προσωρινά** στον Οργανισμό. Η δεύτερη μάλιστα κατηγορία χωρίζεται σε τρεις επιμέρους υποκατηγορίες, τους βραχυπρόθεσμα απεσπασμένους, τους μακροπρόθεσμα απεσπασμένους και αυτούς που αποτελούν την εφεδρεία του FRONTEX.

Οι περιοχές των βασικών επιχειρήσεων²⁰ του FRONTEX βρίσκονται στην **Ισπανία**, την **Ιταλία**, τη **Βουλγαρία**, την **Ελλάδα**, την **Αλβανία** και το **Μαυροβούνιο**, ενώ Αξιωματικοί

¹³ Χώρες που δεν αποτελούν κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δεν είναι συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν.

¹⁴ Όπως συνέβη το 2015-2016 στη χώρα μας κατά τη μεταναστευτική-προσφυγική κρίση.

¹⁵ FRONTEX. Τι είναι ο Frontex; στο <https://frontex.europa.eu/el/skhetika-me-emas/ti-einai-o-frontex/>.

¹⁶ Ο έλεγχος της μετανάστευσης αποτελούσε τον αποκλειστικό αρχικό ρόλο του.

¹⁷ Τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του το προσωπικό που στελέχωνε τον FRONTEX αποτελούνταν **αποκλειστικά** από προσωπικό που είχε αποσπαστεί από άλλες υπηρεσίες, συνήθως το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή (ΛΣ-ΕΛΑΚΤ) ή την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ).

¹⁸ Με τον όρο επιχειρησιακή διοίκηση εννοείται η δυνατότητα ανάθεσης επιμέρους αποστολών στο πλαίσιο μιας γενικότερης καθορισμένης αποστολής, ενώ επιχειρησιακός έλεγχος η δυνατότητα καθορισμού του τρόπου δράσης εντός ενός προκαθορισμένου χώρου.

¹⁹ Βλ. FRONTEX. Μόνιμο σώμα, στο <https://frontex.europa.eu/el/auto-pou-kanoume/monimo-soma/>.

²⁰ Βλ. **Παράρτηματα Ε και ΣΤ**.

Σύνδεσμοι²¹ είναι τοποθετημένοι στην **Τουρκία**, τη **Σενεγάλη**, το **Νίγηρα** και τα **Δυτικά Βαλκάνια**. Οι τύποι των «συνδυασμένων επιχειρήσεων»²² που διεξάγει ο Οργανισμός περιλαμβάνουν **Θαλάσσιες Επιχειρήσεις** οι οποίες περιλαμβάνουν συνοριακούς ελέγχους²³, επιτήρηση των συνόρων και έρευνα και διάσωση²⁴, **Χερσαίες Επιχειρήσεις** οι οποίες περιλαμβάνουν οδικούς και σιδηροδρομικούς συνοριακούς ελέγχους και επιτήρηση των χερσαίων συνόρων και **Αεροπορικές**²⁵ **Επιχειρήσεις** οι οποίες διεξάγονται ως επί το πλείστον στα σημεία ελέγχου διαβατηρίων των Διεθνών Αερολιμένων στοχεύοντας κατά κύριο λόγο στον εντοπισμό πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων, σύμφωνα με πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ των κρατών-μελών και των συνεργαζόμενων αρμόδιων αστυνομικών αρχών.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει επίσης στις επιχειρήσεις **Έρευνας και Διάσωσης**²⁶ (**SAR**) -τις οποίες προαναφέραμε ως μέρος των θαλάσσιων- και αυτό επειδή οι εν λόγω επιχειρήσεις διέπονται από τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, καθώς αποτελούν «υποχρέωση» κάθε θαλάσσιου (ιδιωτικού ή μη) μέσου και όχι αποκλειστική ευθύνη του FRONTEX. Αυτού του είδους οι επιχειρήσεις επομένως δεν αποτελούν «ξεχωριστές» επιχειρήσεις, αλλά επιχειρήσεις στις οποίες «αναγκαστικά» μεταπίπτει ο Οργανισμός κατά τη διάρκεια των υπόλοιπων θαλάσσιων επιχειρήσεων, προκειμένου να σωθούν ανθρώπινες ζωές. Για το λόγο αυτό η Έρευνα και Διάσωση αποτελεί ιδιαίτερο αντικειμενικό σκοπό κάθε επιχείρησης και από τη στιγμή που θα ενεργοποιηθεί η εν λόγω διαδικασία, το εμπλεκόμενο θαλάσσιο μέσο του FRONTEX που την εκτελεί παύει να δέχεται εντολές από το Διεθνές Κέντρο Συντονισμού του Οργανισμού. Ο επιχειρησιακός έλεγχος σε αυτές τις περιπτώσεις και μέχρι τη λήξη της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, εκχωρείται στο αντίστοιχο εθνικό που

²¹ Βλ. **Παράρτημα Ε** και **ΣΤ**.

²² Βλ. FRONTEX. Types of Operations, στο <https://frontex.europa.eu/we-support/types-of-operations/types-of-operations/>.

²³ Διεξάγονται στα λιμάνια.

²⁴ Διεθνώς χρησιμοποιείται ο όρος Search and rescue (SAR).

²⁵ Ο όρος «**αεροπορικές**» χρησιμοποιήθηκε σκοπίμως αντί για τον όρο «**εναέριες**», καθώς κατά τη διεξαγωγή των εν λόγω επιχειρήσεων δεν χρησιμοποιούνται αεροπορικά μέσα.

²⁶ Βλ. FRONTEX. Types of Operations/Search & Rescue, στο <https://frontex.europa.eu/we-support/types-of-operations/search-rescue/>.

ευθύνεται για θέματα Έρευνας και Διάσωσης. Στην περίπτωση της χώρας μας, το Κέντρο αυτό είναι το **Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης**²⁷ (ΕΚΣΕΔ).

Η αναβάθμιση του ρόλου του FRONTEX

Ο ρόλος του FRONTEX, αν και εξαιρετικά σημαντικός για την ευρωπαϊκή ασφάλεια, μέχρι πρόσφατα δεν είχε τύχει ιδιαίτερης αναγνώρισης από μία αρκετά μεγάλη μερίδα πολιτών. Ο πρώτος λόγος για τον οποίο είχε διαμορφωθεί η αντίληψη αυτή ήταν το γεγονός ότι ο Οργανισμός δεν ενεργούσε «αυτόνομα» αλλά δρούσε επικουρικά στο έργο των συνεργαζόμενων εθνικών αρχών των κρατών που ήταν επιφορτισμένες με τον έλεγχο των συνόρων. Ο δεύτερος λόγος ήταν ότι δεν είχε αρκετό μόνιμο προσωπικό, αλλά ένα σημαντικό μέρος του συνόλου του προσωπικού ήταν απεσπασμένο από τις αντίστοιχες εθνικές αρχές των κρατών-μελών. Μετά όμως από μερικές οργανωτικές και επιχειρησιακές μεταρρυθμίσεις στις οποίες προχώρησε το τελευταίο χρονικό διάστημα, ο FRONTEX κατάφερε να αναβαθμίσει το ρόλο του στον ευρωπαϊκό χώρο και να αρχίσει να εμπλέκεται αφενός περισσότερο και αφετέρου πιο ουσιαστικά στην εκτέλεση της αποστολής του. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αφορούσαν κυρίως στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης/εκπαίδευσης των στελεχών του και στην ικανότητα ανάληψης «αυτόνομων» δράσεων/επιχειρήσεων.

Ως προς τον πρώτο τομέα, αξίζει να σημειώσουμε ότι ο FRONTEX προχώρησε στις αρχές του **2020** σε προκήρυξη²⁸ θέσεων εργασίας για την πρόσληψη προσωπικού με σκοπό τη δημιουργία Μόνιμης Δύναμης, λαμβάνοντας μάλιστα **7.500 αιτήσεις** υποψηφίων. Στις **06 Αυγούστου 2021** και αφού ολοκλήρωσαν επιτυχώς την εξάμηνή τους εκπαίδευση, **109 Αξιωματικοί** προερχόμενοι από **16 κράτη-μέλη** της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφοίτησαν²⁹ από την **Εθνική Αστυνομική Ακαδημία** της Ισπανίας στην πόλη Avila³⁰. Το ίδιο συνέβη στις **17**

---

²⁷ Το ΕΚΣΕΔ υπάγεται στο Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή (ΛΣ-ΕΛΑΚΤ). Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. <http://old.hcg.gr/node/53>.

²⁸ Βλ. FRONTEX. Frontex selects the first group of future members of its standing corps, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-selects-the-first-group-of-future-members-of-its-standing-corps-wN1BM4>.

²⁹ Βλ. FRONTEX. Next batch of standing corps officers ready to be deployed, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/next-batch-of-standing-corps-officers-ready-to-be-deployed-AGMwr8>.

³⁰ Βλ. **Παράρτημα Ζ**.

Δεκεμβρίου 2021, με την αποφοίτηση³¹ άλλων **109 Αξιωματικών**, ενώ η μία ακόμα εκπαιδευτική σειρά ξεκίνησε την εκπαίδευσή της στις αρχές του 2022. Παράλληλα, ο FRONTEX είχε προχωρήσει τον Οκτώβριο του 2021 με σχετική προκήρυξη³² του στην αναζήτηση νέων «Ιδρυμάτων» για την παροχή της βασικής εκπαίδευσης των μόνιμων στελεχών του, ώστε αφενός να έχει εναλλακτικές λύσεις σε περίπτωση οποιασδήποτε έκτακτης κατάστασης και αφετέρου να επωφεληθούν από τη συνεργασία αυτή και άλλα κράτη-μέλη πλην της Ισπανίας.

Εκτός όμως από την εκπαίδευση της Μόνιμης Δύναμης των «επιχειρησιακών στελεχών» του, ο FRONTEX προχώρησε και στην εκπαίδευση χειριστών³³ του συστήματος **ETIAS** (European Travel Information and Authorisation System)³⁴. Το εν λόγω σύστημα, το οποίο έχει προγραμματιστεί να ενεργοποιηθεί στο τέλος του 2022, θα επιτρέπει σε ταξιδιώτες από όλο τον κόσμο την ελεύθερη είσοδο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφότου αιτηθούν πρώτα σχετική έγκριση μέσω του εν λόγω συστήματος. Αξίζει να σημειώσουμε ότι ανάλογο σύστημα χρησιμοποιείται στις Η.Π.Α., τον Καναδά και την Αυστραλία. Η ωφέλεια του νέου αυτού συστήματος έγκειται στο γεγονός ότι η αξιολόγηση του κινδύνου³⁵ για τις χώρες υποδοχής από όσους εξαιρούνται της έκδοσης VISA θα πραγματοποιείται πριν την άφιξή τους στην αντίστοιχη χώρα και όχι μετά από αυτήν, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα.

Ως προς τον τομέα της ανάληψης «αυτόνομων» δράσεων, μία από τις σημαντικότερες αλλαγές που έλαβαν χώρα αφορά στις **Επιχειρήσεις Επιστροφών**³⁶. Αυτές σχετίζονται με τον «επαναπατρισμό» όσων έχουν εξαντλήσει όλες τις θεσμικές οδούς³⁷ νομιμοποίησης της

³¹ Βλ. FRONTEX. 109 new standing corps cadets graduate, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/109-new-standing-corps-cadets-graduate-RhqYEQ>.

³² Βλ. FRONTEX. Call for proposals: Support in implementation of basic training for EU standing corps officers, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/call-for-proposals-support-in-implementation-of-basic-training-for-eu-standing-corps-officers-rn8UyH>.

³³ Βλ. FRONTEX. First batch of ETIAS Central Unit operators graduate, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/first-batch-of-etias-central-unit-operators-graduate-WxILjJ>.

³⁴ Βλ. FRONTEX. ETIAS-The European Travel Authorisation and Information System, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/etias-the-european-travel-authorisation-and-information-system-hiltkW>.

³⁵ Για την ασφάλεια, τη δημόσια υγεία ή τη μετανάστευση.

³⁶ Βλ. <https://frontex.europa.eu/we-support/types-of-operations/returns/>.

³⁷ Το νομικό πλαίσιο προβλέπει την αρχική αίτηση άσυλου και εφόσον αυτή απορριφθεί μία σειρά από ιεραρχικές (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, κλπ) εφέσεις του αιτούντα άσυλο για την επανεξέταση του αιτήματός του.

παραμονής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και χωρίζονται σε εθελοντικές, εξαναγκαστικές και επιστροφές επαναπροώθησης³⁸. Η ευθύνη του Οργανισμού περιελάμβανε μέχρι πρότινος μόνο τον συντονισμό των εν λόγω επιχειρήσεων, τόσο σε τεχνικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Ο συντονισμός αυτός υλοποιούνταν με την παροχή υποστήριξης για την οργάνωση και εκτέλεση των επιστροφών, συμπεριλαμβανομένης και της χρηματοδότησης ή συνχρηματοδότησης των επιχειρήσεων που οργανώνονται από μεμονωμένα κράτη-μέλη³⁹. Από το 2022 όμως και μετά ο FRONTEX είναι σε θέση να διεξάγει «αυτόνομες» επιχειρήσεις επιστροφής, χωρίς την εξάρτησή του από άλλα κράτη-μέλη. Η πρώτη «ανεξάρτητη» επιχείρηση επιστροφής έλαβε χώρα στις **25 Ιανουαρίου 2022** και αφορούσε στον επαναπατρισμό **40 Αλβανών** πολιτών στα Τίρανα⁴⁰, με ναυλωμένη πτήση (charter flight).

Τα σημαντικότερα πρόσφατα γεγονότα του FRONTEX

Το σημαντικότερο γεγονός του **2022** -έτσι κι αλλιώς διανύουμε μόλις τον δεύτερο μήνα του- έλαβε χώρα στις αρχές του τρέχοντος μήνα⁴¹, κατά τον οποίο ο FRONTEX «εγκαινίασε» μία νέα μικτή επιχείρηση⁴² με την ονομασία «**Joint Operation Terra 2022**». Η εν λόγω επιχείρηση εξελίσσεται σε **12 κράτη-μέλη** και καλύπτει συνολικά **62 σημεία εισόδου** των συνόρων. Όσον αφορά τώρα το **2021**, τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα ανά μήνα σύμφωνα⁴³ με τον FRONTEX, είναι τα ακόλουθα:

- **Ιανουάριος:** Ανάπτυξη των πρώτων στελεχών της Μόνιμης Δύναμης του FRONTEX.
- **Φεβρουάριος:** Ανανέωση της Συμφωνίας Συνεργασίας με την Γεωργία.

³⁸ Οι επιχειρήσεις επαναπροώθησης αποτελούν ξεχωριστό είδος επιχειρήσεων, το οποίο συμφωνήθηκε για πρώτη φορά κατά τη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας που έλαβε χώρα στις **18 Μαρτίου 2016** και αφορούν στην άμεση προώθηση όλων των παράτυπων μεταναστών που φτάνουν στα ελληνικά νησιά μέσω Τουρκίας. Για λεπτομέρειες βλ. <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/pdf>.

³⁹ Αν και τα περισσότερα κράτη-μέλη οργανώνουν μεμονωμένες επιχειρήσεις επιστροφής, υπάρχει και η δυνατότητα διεξαγωγής από περισσότερα του ενός κράτη, οπότε και ο FRONTEX μεσολαβεί για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη διάθεση εξειδικευμένου προσωπικού όπως Αξιωματικών συνοδείας, ιατρικού προσωπικού και μεταφραστών.

⁴⁰ Για περισσότερες βλ. <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/first-frontex-led-return-operation-hVqUXN>.

⁴¹ Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε τον Φεβρουάριο του 2022.

⁴² Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. **Παράρτημα Η** και FRONTEX. Frontex launches new land operation, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-launches-new-land-operation-WvWFMr>.

⁴³ Βλ. FRONTEX. Publications, στο <https://frontex.europa.eu/publications/2021-in-brief-GDngLH>.

- **Μάρτιος:** Ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ του FRONTEX, της EMSA (European Maritime Safety Agency)⁴⁴ και της EFCA (European Fisheries Control Agency)⁴⁵, στον τομέα της Ακτοφυλακής.
- **Απρίλιος:** Αποκάλυψη 1.600 παραβάσεων μόλυνσης του περιβάλλοντος σε παγκόσμιο επίπεδο.
- **Μάιος:** Συνομιλίες με τον OSCE (Organization for Security and Cooperation in Europe)⁴⁶ για την καταπολέμηση της πλαστογραφίας εγγράφων.
- **Ιούνιος:** Επέκταση της παρουσίας του FRONTEX στα Δυτικά Βαλκάνια, με τη διεξαγωγή επιχείρησης στη Σερβία.
- **Ιούλιος:** Ανάπτυξη ταχείας επέμβασης στη Λιθουανία.
- **Αύγουστος:** Αποφοίτηση δεύτερης εκπαιδευτικής σειράς της Μόνιμης Δύναμης.
- **Σεπτέμβριος:** Σύλληψη 114 λαθρεμπόρων σε επιχείρηση καθοδηγούμενη αποκλειστικά από τον FRONTEX.
- **Οκτώβριος:** Δοκιμή συστήματος με αερόστατο για την επιτήρηση των συνόρων στην Ελλάδα.
- **Νοέμβριος:** Παρουσίαση των σημαντικότερων επιτεύξεων των Υπηρεσιών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Δεκέμβριος:** Υποστήριξη των κρατών-μελών στην περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας.

Ανάλυση Κινδύνου

Προκειμένου ο FRONTEX να είναι σε θέση να παρακολουθεί τις «τάσεις» που εμφανίζονται κατά καιρούς ώστε να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα πρόληψης, εκπονεί και δημοσιεύει την ετήσια Ανάλυση Κινδύνου⁴⁷. Από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων που τηρεί ο Οργανισμός, εντοπίζονται συγκεκριμένοι δείκτες οι οποίοι βοηθούν στην αντιμετώπιση ανάλογων φαινομένων και τον καθορισμό Σχέδιων δράσης. Το μοντέλο που χρησιμοποιεί ο FRONTEX είναι το CIRAM (Common Integrated Risk Analysis Model)⁴⁸ το οποίο βασίζεται στα μηνιαία στατιστικά στοιχεία που ανταλλάσσουν τα κράτη-μέλη του εντός του πλαισίου του FRAN (Frontex Risk Analysis Network)⁴⁹. Οι δείκτες που εντοπίστηκαν⁵⁰ κατά την Ανάλυση

---

⁴⁴ Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/institutions-and-bodies-profiles/emsa_el.

⁴⁵ Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. <https://www.efca.europa.eu/>.

⁴⁶ Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ).

⁴⁷ Βλ. FRONTEX. Publications, στο <https://frontex.europa.eu/publications/?category=riskanalysis>.

⁴⁸ Κοινό Ενοποιημένο Μοντέλο Ανάλυσης Κινδύνου.

⁴⁹ Δίκτυο Ανάλυσης Κινδύνου του FRONTEX.

⁵⁰ Βλ. **Παράρτημα Θ**.

Κινδύνου το 2021⁵¹ (αφορούν το έτος 2020) και που οδήγησαν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων, ήταν οι ακόλουθοι:

- Εντοπισμός παράνομων συνοριακών διελεύσεων.
- Περιπτώσεις άρνησης εισόδου.
- Εντοπισμός περιπτώσεων παράνομης διαμονής.
- Εντοπισμός διακινητών.
- Εντοπισμός περιπτώσεων πλατών εγγράφων.
- Ληφθείσες αποφάσεις επιστροφής.
- Πραγματοποιηθείσες επιστροφές και δεδομένα ροής επιβατών.

Επίλογος

Λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα έχουμε αναφέρει μέχρι στιγμής, δεν μπορούμε παρά να αναγνωρίσουμε τον αναβαθμισμένο ρόλο που έχει αρχίσει να διαδραματίζει ο FRONTEX στον ευρωπαϊκό χώρο, σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Όχι μόνο απέκτησε ξεχωριστή «οντότητα» έχοντας πλέον τη δική του Μόνιμη Δύναμη, αλλά κατάφερε να διεξάγει «αυτόνομες» επιχειρήσεις βελτιώνοντας με τον τρόπο αυτό τον επιχειρησιακό του «βραχίονα». Κλείνοντας, παραθέτουμε μία φράση από την ομιλία⁵² που εκφώνησε ο Εκτελεστικός Διευθυντής του FRONTEX κατά την αποφοίτηση των Αξιωματικών της Μόνιμης Δύναμης στις **17 Δεκεμβρίου 2021**, το περιεχόμενο της οποίας εκφράζει κατά τον καλύτερο τρόπο όλα όσα πρέπει να αντικατοπτρίζει ο FRONTEX για κάθε Ευρωπαίο πολίτη:

Είμαστε εκεί για να φροντίσουμε ότι εκατοντάδες εκατομμύρια Ευρωπαίοι μπορούν να αισθάνονται «σαν στο σπίτι τους», ξέροντας ότι τα εξωτερικά μας σύνορα είναι ασφαλή.

---

⁵¹ Η Ανάλυση Κινδύνου για το 2021 εν έχει δημοσιευθεί ακόμα.

⁵² “We are there to make sure that hundreds of millions of Europeans can feel safe at home, knowing that our external borders are secure”. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. FRONTEX. 109 new standing corps cadets graduate, στο <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/109-new-standing-corps-cadets-graduate-RhqYEQ>.

Παραρτήματα

A. Στοιχεία για τη Μεταναστευτική-Προσφυγική Κρίση του 2015-2016

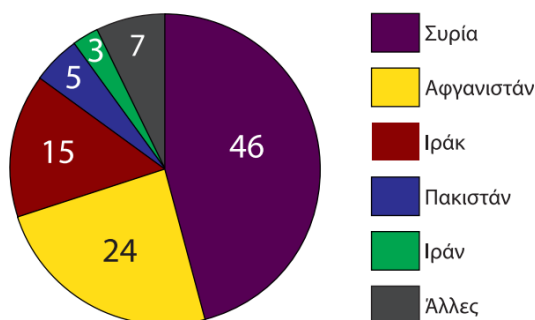
Η ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

ΜΕΣΑ ΣΕ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ (2015 - 2016)

- **1.200.000** ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΕ ΝΗΣΙΑ
- **7.000** ΑΦΙΞΕΙΣ ΜΕΣΩ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ
- **50.000** ΔΙΑΣΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ
- **765** ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΔΙΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΠΡΟΦΙΛ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ

Χώρες προέλευσης εισερχομένων στην Ελλάδα (%)

- **64%** των εισερχομένων είναι **άνδρες** και **36%** **γυναίκες** (1.1.2016 – 31.10.2016)
- **24,5%** των εισερχομένων **ανδρών** και **31,9%** των εισερχομένων **γυναικών** είναι κάτω των **18 ετών**

62.681 ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (31.12.2016)

(πηγή: <https://government.gov.gr/%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%86%CF%85%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7-2015-2016/>)

B. Το Έμβλημα του FRONTEX

(πηγή: <https://frontex.europa.eu/el/>)

Γ. Ο Κανονισμός Ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2004R2007 — EL — 12.12.2011 — 002.001 — 2

▼B

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 26ης Οκτωβρίου 2004**

σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το άρθρο 66,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχος της κοινοτικής πολιτικής για τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ είναι η ολοκληρωμένη διαχείρισή τους, ώστε να εξασφαλίζεται ομοιόμορφος και υψηλού επιπέδου έλεγχος και επιτήρηση, τα οποία αποτελούν αναγκαία συνέπεια της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θεμελιώδη συστατικά χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Για το σκοπό αυτό, προβλέπεται η θέσπιση κοινών κανόνων για τις προδιαγραφές και τις διαδικασίες ελέγχου των εξωτερικών συνόρων.
- (2) Για την αποτελεσματική εφαρμογή των κοινών κανόνων απαιτείται περαιτέρω συντονισμός της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.
- (3) Λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της κοινής ομάδας για τα εξωτερικά σύνορα, που λειτουργεί στο πλαίσιο του Συμβουλίου, θα πρέπει να συσταθεί ειδικός φορέας με την κατάλληλη τεχνογνωσία, ο οποίος θα επιφορτισθεί με τη βελτίωση του συντονισμού της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, υπό τη μορφή ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «οργανισμός»).
- (4) Η ευθύνη για τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων βαρύνει τα κράτη μέλη. Ο οργανισμός θα πρέπει να διευκολύνει την εφαρμογή των ενεστώτων και μελλοντικών κοινοτικών μέτρων σχετικά με τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, εξασφαλίζοντας το συντονισμό των ενεργειών των κρατών μελών κατά την εφαρμογή των μέτρων αυτών.
- (5) Δεδομένου ότι ο αποτελεσματικός έλεγχος και η επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων αποτελούν ζητήματα υψίστης σημασίας για τα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση, είναι ανάγκη να προαχθεί η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Η σύσταση του οργανισμού, ο οποίος επικουρεί τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή των επιχειρησιακών πτυχών της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, ιδίως κατά τον επαναπατρισμό υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται παράνομα στα κράτη μέλη, αποτελεί σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή.

⁽¹⁾ Γνώμη της 9ης Μαρτίου 2004 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ ΕΕ C 108 της 30.4.2004, σ. 97.

2004R2007 — EL — 12.12.2011 — 002.001 — 6

▼B

- (27) Ο οργανισμός θα πρέπει να διευκολύνει την οργάνωση επιχειρησιακών δράσεων στις οποίες τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από την τεχνογνωσία και τις ευκολίες που ενδεχομένως επιθυμούν να προσφέρουν η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με διαδικασίες που θα αποφασίζονται κατά περίπτωση από το διοικητικό συμβούλιο. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να καλούνται αντιπρόσωποι της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σε όλες τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στις εργασίες προετοιμασίας των επιχειρησιακών αυτών δράσεων.
- (28) Υφίσταται διαφορά μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου ως προς την οριοθέτηση των συνόρων του Γιβραλτάρ.
- (29) Η αναστολή εφαρμογής του παρόντος κανονισμού στα σύνορα του Γιβραλτάρ δεν συνεπάγεται μεταβολή των αντίστοιχων θέσεων των ενδιαφερόμενων κρατών.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σύσταση του οργανισμού

1. Ιδρύεται Ευρωπαϊκός οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα (εφεξής ο «οργανισμός») με σκοπό την ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

▼M2

2. Καίτοι την ευθύνη για τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων φέρουν τα κράτη μέλη, ο οργανισμός, ως φορέας της Ένωσης όπως ορίζεται στο άρθρο 15 και σύμφωνα με το άρθρο 19 του παρόντος κανονισμού, διευκολύνει και καθιστά αποτελεσματικότερη την εφαρμογή των υφιστάμενων και μελλοντικών μέτρων της Ένωσης για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, ιδίως δε του κώδικα συνόρων του Σένγκεν που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 562/2006⁽¹⁾. Το πράττει συντονίζοντας τις ενέργειες των κρατών μελών κατά την υλοποίηση των μέτρων αυτών και συμβάλλοντας έτσι στον αποτελεσματικό, ομοιόμορφο και υψηλού επιπέδου έλεγχο των προσώπων και επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών.

Ο οργανισμός εκπληρώνει τα καθήκοντά του συμμορφούμενος πλήρως προς τη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της»), προς το σχετικό διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης σχετικά με το καθεστώς προστασίας των προσφύγων που έγινε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 («Σύμβαση της Γενεύης»), προς τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πρόσβαση σε διεθνή προστασία, ιδίως με την αρχή της μη επαναπροώθησης, και προς τα θεμελιώδη δικαιώματα και λαμβάνοντας υπόψη τις εκθέσεις του συμβουλευτικού φόρουμι στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 26α του παρόντος κανονισμού.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 105 της 13.4.2006, σ. 1).

Δ. Ο Κανονισμός Ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX)

16.9.2016

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 251/1

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1624 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Σεπτεμβρίου 2016

για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 863/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου και της απόφασης 2005/267/ΕΚ του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχεία β) και δ) και το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (1),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία (2),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στη συνεδρίασή του, στις 25 και 26 Ιουνίου 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε να καταβληθούν ευρύτερες προσπάθειες για την επίλυση των πρωτόγνωρων μεταναστευτικών ροών προς την επικράτεια της Ένωσης με ολοκληρωμένο τρόπο, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της διαχείρισης των συνόρων για την καλύτερη διαχείριση των αυξανόμενων μεικτών μεταναστευτικών ροών. Επιπλέον, στην άτυπη σύνοδο τους σχετικά με τη μετανάστευση, στις 23 Σεπτεμβρίου 2015, οι αρχηγό κρατών ή κυβερνήσεων εισηγήθηκαν την ανάγκη για την αντιμετώπιση της δραματικής κατάστασης στα εξωτερικά σύνορα και για την ενίσχυση των ελέγχων σε αυτά, ιδίως μέσω πρόσθετων πόρων για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (European Asylum Support Office — EASO) και για την Ευρώπη, με ανθρώπινο δυναμικό και τεχνικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη.
- (2) Στόχος της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ευρωπαϊκού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, που αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων στο εσωτερικό της Ένωσης και θεμελιώδη συνιστώσα ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων είναι καίριας σημασίας για τη βελτίωση της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών. Ο σκοπός είναι η αποτελεσματική διαχείριση της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων και η αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων και των εν δυνάμει μελλοντικών απειλών στα σύνορα αυτά, συμβάλλοντας έτσι στην αντιμετώπιση των σοβαρών μορφών εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση και εξασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο εσωτερικής ασφάλειας εντός της Ένωσης. Συγχρόνως, είναι απαραίτητη η δράση με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και παράλληλη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων μέσα στην Ένωση.

(1) ΕΕ C 303 της 19.8.2016, σ. 109.

(2) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2016.

L 251/10

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

16.9.2016

- (67) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾. Ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (68) Ο οργανισμός θα πρέπει να διευκολύνει την οργάνωση επιχειρησιακών δράσεων στις οποίες τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να επωφελούνται από την τεχνολογία και τις εγκαταστάσεις που ενδεχομένως επιθυμούν να προσφέρουν η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με τους όρους που θα αποφασίζονται κατά περίπτωση από το διοικητικό συμβούλιο. Για τον σκοπό αυτό, μπορούν να καλούνται αντιπρόσωποι της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο θα τους παρέχει τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στην προετοιμασία των εν λόγω συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.
- (69) Υφίσταται διαφωνία μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου ως προς την οριοθέτηση των συνόρων του Γιβραλτάρ.
- (70) Η αναστολή εφαρμογής του παρόντος κανονισμού στα σύνορα του Γιβραλτάρ δεν συνεπάγεται μεταβολή των αντίστοιχων θέσεων των ενδιαφερόμενων κρατών.
- (71) Ο Ευρωπαίος Επίτιμος Προστάσιος Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και εξέδωσε τη γνωμοδότησή του στις 18 Μαρτίου 2016⁽²⁾.
- (72) Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στην τροποποίηση και επέκταση των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 863/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾ και της απόφασης 2005/267/ΕΚ του Συμβουλίου⁽⁴⁾. Δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις που πρόκειται να επέλθουν είναι ουσιαστικές ως προς τον αριθμό και τη φύση, οι πράξεις αυτές θα πρέπει, για λόγους σαφήνειας, να αντικατασταθούν και να καταργηθούν.

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός ιδρύει Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή για τη διασφάλιση της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων με σκοπό τη διαχείριση της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων αποτελεσματικά. Σε αυτήν περιλαμβάνεται η αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων και των εν δυνάμει μελλοντικών απειλών σε αυτά τα σύνορα, ώστε να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των σοβαρών μορφών εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, στην επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου εσωτερικής ασφάλειας εντός της Ένωσης, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και παράλληλη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων μέσα σε αυτήν.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «εξωτερικά σύνορα»: τα εξωτερικά σύνορα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399, για τα οποία εφαρμόζεται ο τίτλος II του εν λόγω κανονισμού·
- 2) «έλεγχος των συνόρων»: ο έλεγχος των συνόρων όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 10) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399·

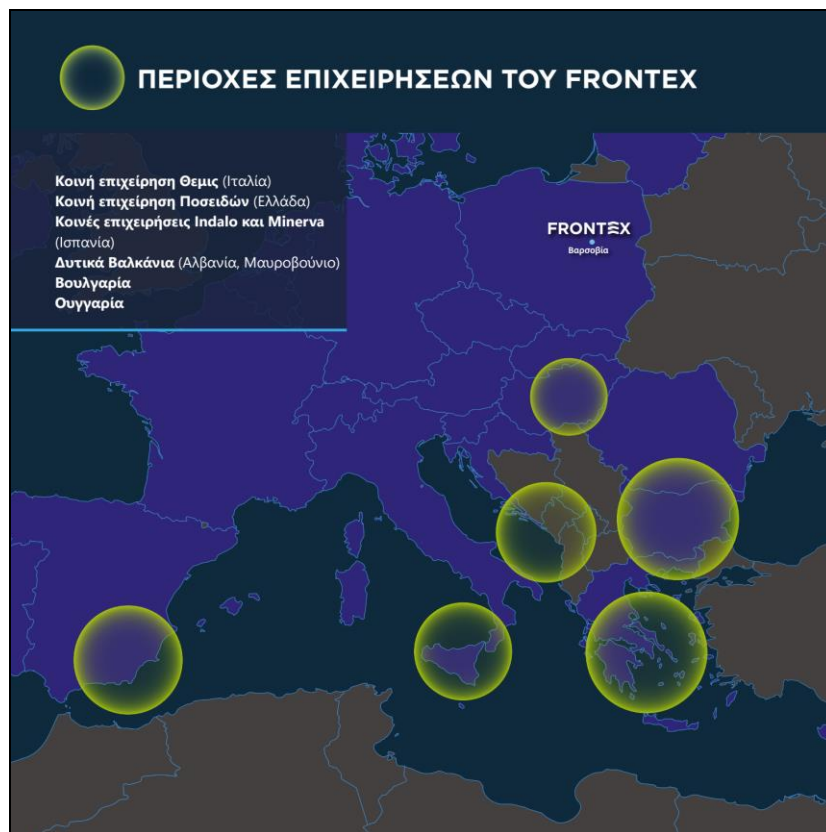
(1) Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

(2) ΕΕ C 186 της 25.5.2016, σ. 10.

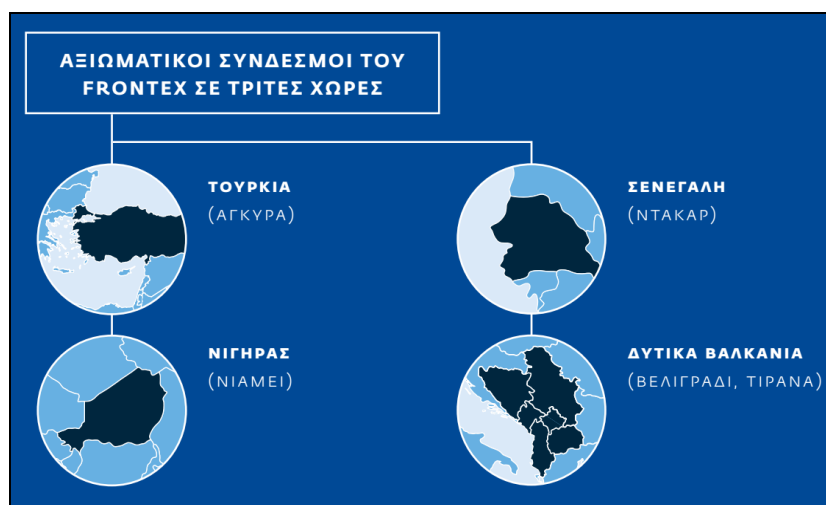
(3) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 863/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση μηχανισμού σύστασης ομάδων ταχείας επέμβασης στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου όσον αφορά τον εν λόγω μηχανισμό και για τη ρύθμιση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προσκεκλημένων υπαλλήλων (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 30).

(4) Απόφαση 2005/267/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2005, για την ίδρυση ασφαλούς ηλεκτρονικού δικτύου πληροφοριών και συντονισμού των υπηρεσιών διαχείρισης της μετανάστευσης των κρατών μελών (ΕΕ L 83 της 1.4.2005, σ. 48).

Ε. Οι περιοχές δραστηριοποίησης του FRONTEX

(πηγή: <https://frontex.europa.eu/el/demosieuseis/genikes/o-organismos-me-mia-matia-hLfJYs>)

(πηγή: <https://frontex.europa.eu/el/demosieuseis/genikes/2020-sunoptike-ekthese-D6muU1>)

ΣΤ. Οι Βασικές Επιχειρήσεις του FRONTEX κατά Μέγεθος

(πηγή: <https://frontex.europa.eu/publications/2021-in-brief-GDngLH>)

Z. Στιγμιότυπο από την Τελετή Αποφοίτησης των Στελεχών της Μόνιμης Δύναμης της FRONTEX στις 06 Αυγούστου 2021

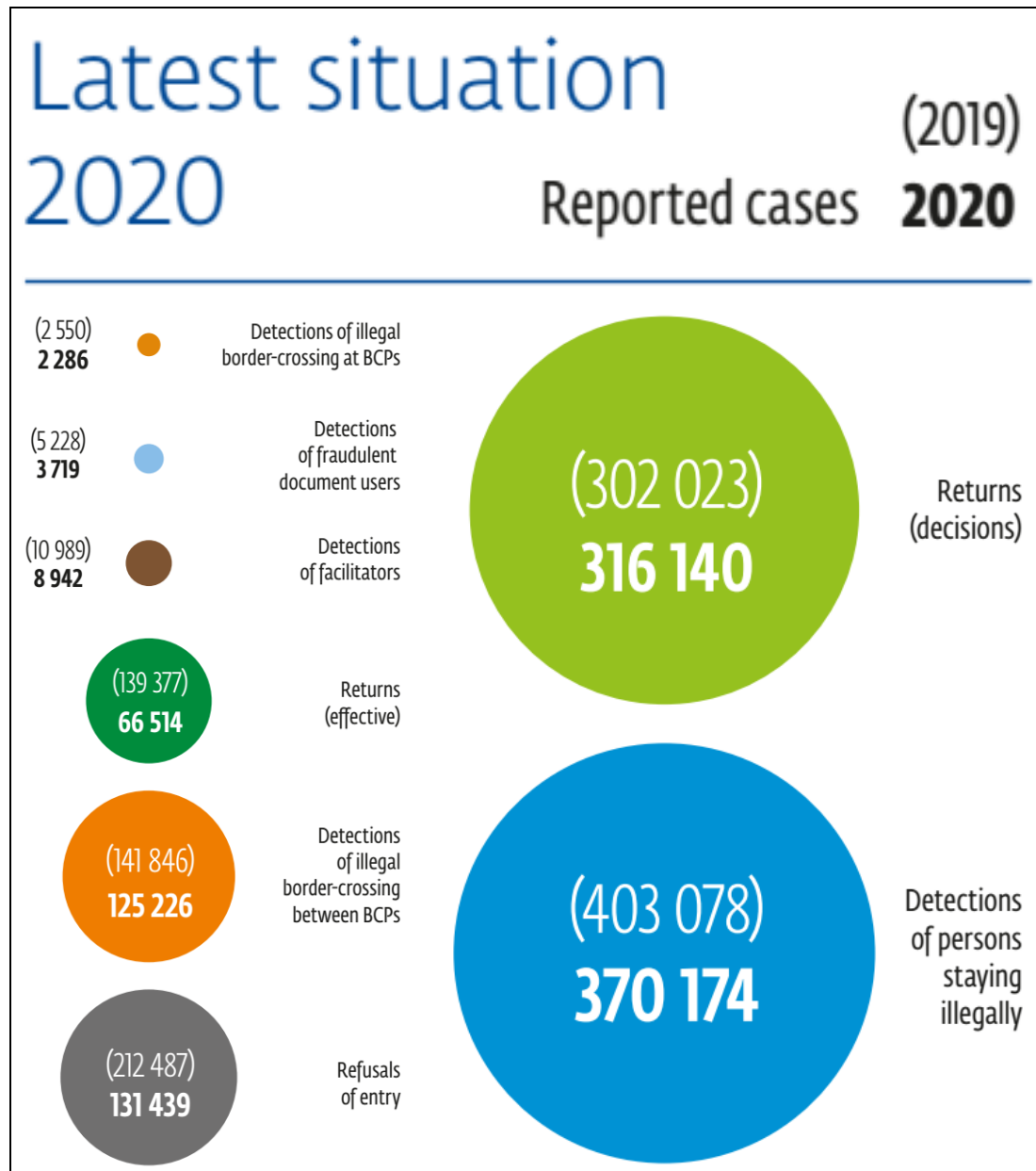
(πηγή: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/next-batch-of-standing-corps-officers-ready-to-be-deployed-AGMwr8>)

Η. Στιγμιότυπο από την Επιχείρηση «Joint Operation Terra 2022»

(πηγή: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-launches-new-land-operation-WvWFMr>)

Θ. Οι Δείκτες Ανάλυσης Κινδύνου για το 2020 (Συνοπτικά)

(πηγή: <https://frontex.europa.eu/publications/frontex-releases-risk-analysis-for-2021-MmzGI0>)

Βιβλιογραφία

Γκέμη Έντα και Τριανταφυλλίδου Άννα, *Αλφαβητάρι της Μετανάστευσης*. ΕΛΙΑΜΕΠ Κείμενο εργασίας Νο. 64, 2015.

Παπακωνσταντής Μάρκος, *Οι πολιτικές της ΕΕ: Εξωτερική, Γεωργική, Μεταναστευτική*. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα, 2016.

Stergiou Andreas, *The refugee crisis and its effects on Greece's European Integration and relations with Turkey*. Review of International Law & Politics, Vol 12, No 2, 2016

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (26 Οκτωβρίου 2004)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2016/1624 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (14 Σεπτεμβρίου 2016)

<https://european-union.europa.eu/>

<https://eur-lex.europa.eu/>

<https://frontex.europa.eu/>

<https://government.gov.gr/>

<http://old.hcg.gr/>

<https://www.consilium.europa.eu/>

<https://www.efca.europa.eu/>

<https://www.eliamep.gr/>

<https://www.europarl.europa.eu/>